การศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม

People's quality of life in Samut Songkram Town Municipality, Samut Songkram Province

ศรัณยู เย็นผาสุข* และ รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน**

Saranyou Yenphasook* and Rungphop Kongritrajun**

* นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
E-mail: Saranyou@ncswt.or.th

** รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานส่วนท้องถิ่น บัณฑิตวิยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน จำนวน 393 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1) ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 50.38 % มีอายุ 41 - 50 ปี 23.16 % ระดับการศึกษาปริญญาตรี 36.13 % อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ 34.68 % ระดับรายได้ ต่ำกว่า10,000 บาท 33.33 %

2) คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ในภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อันดับหนึ่งคือ ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย

3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมที่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ และระดับรายได้ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต; ประชาชน; เทศบาลเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม

Abstract

This research is aimed at studying and comparing people's quality of life in Samut Songkram Town Municipality, It was a survey research with 393 samples. Data was gathered by questionnaire. It was later analyzed by frequency, percentage, mean, S.D., T-test, One-way ANOVA and Shceffe's method. Findings were as follow.

First, most respondents were male (50.38%), aged between 41-50 years old (23.16%), had bachelor degree qualification (36.13%), worked as public officials (34.68%) and earned income less than 10,000 Baht (33.33%).

Second, people's quality of life in Samut Songkram Town Municipality was high, overall. The highest quality of life was mind, environment, social engagement and physical health, respectively.

Third, results from hypothesis test found that people living in Samut Songkram Town Municipality who differed in age, educational background and career had different levels of quality of life with. However, respondents who were different in gender and income had no differences in levels of quality of life.

Keywords: People quality, People, of life; in Samut Songkram Town Municipality

บทนำ

ผู้วิจัยมีภูมิลำเนาที่อาศัยอยู่ภายในเขตเทศบาลและมีความสนใจในเรื่องคุณภาพชีวิตโดยได้ศึกษาและทราบข้อมูลของสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามซึ่งถือได้ว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเป็นสิ่งที่จะส่งผลกระทบทั้งในระยะสั้นและในอนาคตได้ และหากเทศบาลไม่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน การดำเนินงานในด้านต่างๆ ก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เพราะคุณภาพชีวิตประชาชนเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อชุมชนในท้องถิ่น และเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล เพื่อบริการด้านสาธารณะดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยต้องการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม เพื่อที่จะนำข้อค้นพบไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนซึ่งจะส่งผลเพื่อให้มีความสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติและมีความสุข โดยที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมปัจจุบัน และจะส่งผลทำให้ท้องถิ่น ชุมชนพัฒนาอย่างยั่งยืน เป็นกระบวนการพัฒนาที่เกิดขึ้นได้ด้วยความรู้สึกของคนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่ต้องตอบสนองความต้องการการพัฒนา ความน่าอยู่เป็นสิ่งที่ประชาชนจะตัดสินเลือกด้วยตนเอง ดังนั้นความเป็นชุมชน ความเป็นดีอยู่ดี ใช้ชีวิตอย่างสงบสุข คือมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้าน ความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม มีอุดมการณ์ อำนาจหรือสิทธิของการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ด้วยการรวมสร้างกฎเกณฑ์ภายใต้ความสัมพันธ์ของชุมชนกับภาครัฐที่มีบริบททางวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

นิรันดร์ แซ่แต้ (2555) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนโชคดีเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 1 ด้านร่างกายประเด็นข้อที่ 2 ด้านจิตใจ ประเด็นข้อที่ 3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประเด็นข้อที่ 5 ด้านทั่วไปและประเด็นข้อที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม

ศรีสุดา มีชำนาญและสมชาย ลักขณานุรักษ์ (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอ

นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ด้านครอบครัว ด้านสุขภาพกายและจิตใจ ด้านเศรษฐกิจและสังคม และด้านความพึงพอใจในชีวิต การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกองค์กรชุมชนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนประชากรที่มีเพศ ระดับการศึกษาสถานภาพสมรส การมีโรคประจำตัว ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม
2. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีเพศต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอายุต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยปริมาณ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาตัวแปร ดังนี้

1) ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของประชาชน ประกอบด้วย
   - เพศ
   - อายุ
   - ระดับการศึกษา
   - อาชีพ
   - ระดับรายได้

2) ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของประชาชนมีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ
   - ด้านร่างกาย
   - ด้านจิตใจ
   - ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม
   - ด้านสิ่งแวดล้อม

แนวคิดและทฤษฎี

ณัฐวัฒน์ ขันโท (2557) คุณภาพชีวิต คือ การดำรงชีวิตในระดับที่เหมาะสมของมนุษย์ตามสภาพความจำเป็นพื้นฐานในสังคม ซึ่งสนองต่อสิ่งที่ต้องการทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคมและความคิดอย่างเพียงพอ สามารถดารงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างเหมาะสมไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหากับสังคม ดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ค่านิยมของสังคม มีความชอบธรรม สามารถแก้ไขปัญหา ตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ตนปรารถนาให้ได้มาอย่างถูกต้องภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ จนก่อให้เกิดความสุข มีสุขภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี

ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์ (2552) (อ้างในเจษฎา บุญทา 2545: p.p.10-11) ได้แปลและพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตชุดย่อฉบับภาษาไทย (WHOQOL-BREF-THAI, 1997) จากเครื่องชี้วัดคุณภาพชี้วัดชุดย่อขององค์การอนามัยโลกฉบับภาษาอังกฤษ แบ่งเป็น 4 ด้านคือ

1. ด้านร่างกาย คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวัน เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย การรับรู้สึกสบายไม่มีความเจ็บปวด การรับรู้ถึงความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ รับรู้ถึงพละกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้เรื่องการนอนหลับและการพักผ่อน ซึ่งการรับรู้เหล่านี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน การรับรู้ถึงความ

อิสระที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่น การรับรู้ถึงความสามารถในการเคลื่อนไหวของตน การรับรู้ถึงความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันการรับรู้ถึงความสามารถในการทำงาน การรับรู้ว่าตนเองไม่ต้องพึ่งพายาใดๆ หรือการรักษาทางการแพทย์อื่น ๆ เป็นต้น มี 7 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.1 ความเจ็บปวดและความไม่สบาย

1.2 กำลังวังชาและความเหนื่อยล้า

1.3 การนอนหลับพักผ่อน

1.4 การเคลื่อนไหว

1.5 การดำเนินชีวิตประจำวัน

1.6 การใช้ยาหรือการรักษา

1.7 ความสามารถในการทำงาน

2. ด้านจิตใจ คือ การรับรู้สภาพจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ถึงความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตนเอง การรับรู้ถึงความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้ถึงความมั่นใจในตนเอง การรับรู้ถึงความคิด ความจำ สมาธิ และการตัดสินใจและความสามารถการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ของตน ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต มีผลต่อการเอาชนะอุปสรรค เป็นต้น มี 6 ตัวชี้วัด ได้แก่

2.1 ความรู้สึกในด้านดี

2.2 การคิดการเรียนรู้ ความจำ และสมาธิ

2.3 การนับถือตนเอง

2.4 ภาพลักษณ์และรูปร่าง

2.5 ความรู้สึกในทางที่ไม่ดี

2.6 จิตวิญญาณ ศาสนาและความเชื่อส่วนบุคคล

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น การรับรู้ถึงการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าตนได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย มี 2 ตัวชี้วัด ได้แก่

3.1 สมรรถภาพทางสังคม

3.2 การช่วยเหลือสนับสนุนทางสังคม

4. ด้านสิ่งแวดล้อม คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าตนเองมีชีวิตอย่างอิสระไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัย มีความมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่างๆ

การคมนาคมสะดวก มีแหล่งประโยชน์ทางการเงิน สถานบริการทางสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าตนเองมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่างๆ การรับรู้ว่าตนได้มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง เป็นต้น มี 8 ตัวชี้วัดได้แก่

4.1 ความปลอดภัยทางร่างกายและความมั่นคงในชีวิต
4.2 สภาพแวดล้อมของบ้าน
4.3 แหล่งการเงิน
4.4 การดูแลสุขภาพและบริการทางสังคม
4.5 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและทักษะใหม่ๆ
4.6 การมีส่วนร่วม มีโอกาสพักผ่อนหย่อนใจและมีเวลาว่าง

ขอบเขตพื้นที่ ในการศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอยู่ในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำนวนทั้งสิ้น 23,353 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณตามหลักของ Taro Yamane ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย จำนวน 393 คน

1. สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ได้แก่ ทีเทส (t-test) One-Way ANOVA และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe)

เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดสมุทรสงครามซึ่งมีวิธีการสร้างดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อกำหนดกรอบเนื้อหา ขอบข่าย โครงสร้างของคำถาม

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตได้แก่ ผลกระทบด้านสุขอนามัย ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ผลกระทบทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผลกระทบด้านประชากร และแบบสอบถามกับระดับคุณภาพชีวิตที่ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

2. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นไปทำการทดลองใช้ (try out) กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จำนวน 43 คน เพื่อนำมาปรับปรุงก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งทำการตรวจสอบค่าความตรง (Validity) โดยใช้ค่า IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยกำหนดค่า IOC จะไม่ต่ำกว่า 0.5 ในแต่ละข้อ ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) และคำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha Cronbach) พบว่าแบบสอบถามในภาพรวมมีค่า .90 เมื่อแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านร่างกาย .72 ด้านจิตใจ .75 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม .82 ด้านสิ่งแวดล้อม .74

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาจะได้นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเกี่ยวกับการอนุมัติให้จัดทำวิจัยเรื่องนี้ ไว้สำหรับชี้แจงให้ประชาชนซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้ทราบ

2. ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การแนะนำตัวแก่กลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสอบถามความคิดเห็นฯ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยวิธีการแจกแบบสอบถามความคิดเห็นฯ ประชาชนในเขตเทศบาลซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 393 คน ในช่วงเดือน มีนาคม-เมษายน 2560

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็น นำมาวิเคราะห์ข้อมูล สำหนับแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยกำหนดน้ำหนักค่าคะแนน 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการ	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

1. สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) และค่าความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่าง ได้แก่ ทีเทส (t-test) One-Way ANOVA และการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe)

สำหรับหลักเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงชั้นดังนี้

1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชนน้อยที่สุด

1.80 – 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนน้อย

2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนปานกลาง

3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมาก

4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนมากที่สุด

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคลของประชาชน

ด้านประชากรศาสตร์ประกอบด้วยตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ซึ่งจะทำการนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ ดังนี้ ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 50.38 มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.13 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 137 คนคิดเป็นร้อยละ 34.68 ระดับรายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

แสดงค่าร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านเพศ

ลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน	จำนวน (n=393)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	198	50.38
- หญิง	195	49.62
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 21 ปี	52	13.23
- 21 - 30 ปี	65	16.54
- 31 - 40 ปี	76	19.34
- 41 - 50 ปี	91	23.16
- 51- 60 ปี	62	15.78
- 60 ปีขึ้นไป	47	11.96
3. ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่าประถมศึกษา	18	4.58
- ประถมศึกษา	49	12.47
- มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	54	13.74
- มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	113	28.75
- ปริญญาตรี	142	36.13
- สูงกว่าปริญญาตรี	17	4.33
4. อาชีพ		
- นักเรียน/นักศึกษา	46	11.70
- ลูกจ้างชั่วคราว/ประจำ	93	23.66
- รับจ้าง	45	11.45
- ธุรกิจส่วนตัว	41	10.43
- ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	137	34.86
- อื่นๆ	31	7.89
5. ระดับรายได้		
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	131	33.33
- 10,000 – 20,000 บาท	119	30.28
- 20,001 – 30,000- บาท	92	23.41
- 30,001 – 40,000 บาท	31	7.89
- 40,000 บาทขึ้นไป	20	5.09

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

จากการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบการให้ระดับความสำคัญของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในภาพรวมอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับที่หนึ่งคือ ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย ตามลำดับ

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. ด้านร่างกาย	3.74	0.68	มาก	4
2. ด้านจิตใจ	3.93	0.66	มาก	1
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.77	0.68	มาก	3
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.81	0.68	มาก	2
รวม	3.81	0.68	มาก	

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณภาพชีวิต ของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ทำการอธิบายตามวัตถุประสงค์การศึกษา โดยการนำผลการวิจัยมาอธิบายกับแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นถึงความสอดคล้องหรือข้อคิดเห็นบางประการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านจิตใจ รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่งมีร่างกายแข็งแรงที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ในแต่ละวัน เช่น การทำงานหรือการดำเนินกิจวัตรประจำวัน รองลงมาอันดับสอง มีการดูแลเอาใจใส่การรับประทานอาหารอย่างเหมาะสม อันดับสาม สามารถนอนหลับและพักผ่อนเพียงพอ อันดับสี่ มีการออกกำลังกาย/เล่นกีฬาเป็นประจำ และอันดับสุดท้าย ไม่มีโรคประจำตัวที่ต้องใช้ยาหรือรักษาอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่งมี รู้สึกพึงพอใจ/ภูมิใจในชีวิตของท่าน รองลงมาอันดับสอง มีความรู้สึกดีเช่น สดชื่น แจ่มใสกับการดำเนินชีวิต อันดับสาม ใช้ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว เมื่อประสบความทุกข์ อันดับสี่ มีความจำที่ดี มีสมาธิ และมีการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และอันดับสุดท้าย มีความอดทน/อดกลั้นในสถานการณ์ที่บีบคั้น

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่ง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้าน รองลงมาอันดับสอง รู้จักชุมชนเป็นอย่างดี อันดับสาม ชุมชนมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นประจำ เช่น การฉีดวัคซีนและกำจัดลูกน้ำยุงลาย อันดับสี่ เคยได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน และอันดับสุดท้าย มีเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่ง ที่พักอาศัยของท่านมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เหมาะแก่การอยู่อาศัย รองลงมาอันดับสอง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันดับสาม อยู่ในชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก อันดับสี่ อยู่ในชุมชนที่มีการบริการที่จำเป็นต่างๆ เช่น สถานีตำรวจ สถานพยาบาล ร้านค้า โรงเรียน และอันดับสุดท้าย อยู่ในชุมชนที่ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะ เช่น มีกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง เสียงดัง น้ำเสีย ของเสียอันตราย

ดังนั้นผลการวิจัยคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ในภาพรวมและในแต่ละด้านประกอบด้วย ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิรันดร์ แซ่แต้ (2555) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนโชคดีเทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกประเด็น ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นข้อที่ 1 ด้านร่างกายประเด็นข้อที่ 2 ด้านจิตใจ ประเด็นข้อที่ 3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ประเด็นข้อที่ 5 ด้านทั่วไป และประเด็นข้อที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุดา มีชำนาญและสมชาย ลักขณานุรักษ์ (2553) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมผลการวิจัย พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ในระดับดีและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน

2. การทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ผลการทดสอบสมมติฐานด้านสถิติทดสอบที พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน

ประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามของเพศชายและเพศหญิงมีคุณภาพชีวิตที่ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ณัฐวัฒน์ ขันโท (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนาและเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของในพื้นที่หน่วยบริการชุมชนคลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา พบว่า ประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนาที่มีเพศที่ต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร โดยรวมประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกันชีวิตเมื่อจำแนกตามเพศ

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิต ทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนด้านร่างกาย ช่วงอายุ ต่ำกว่า 21ปี กับ ทุกช่วงอายุ ช่วงอายุ 21 - 30 ปี กับช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป และช่วงอายุ 51- 60 ปี กับช่วงอายุ 60 ขึ้นไป มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 คุณภาพชีวิตของประชาชนด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ที่มีอายุต่ำกว่า 21ปี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกับทุกช่วงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คุณภาพชีวิตของประชาชนด้านรวม เมื่อเปรียบเทียบรายคู่แล้ว ไม่พบรายคู่ที่แตกต่างกันแสดงว่าสอดคล้องกับ ณัฐวัฒน์ ขันโท (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนาและเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของในพื้นที่หน่วยบริการชุมชนคลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา พบว่า ประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนาที่มีอายุ ต่างกัน มีคุณภาพที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร พบว่าเมื่อมีการจำแนกตามอายุประชาชนที่มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันเกือบทุกด้าน

3. สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวม ที่แตกต่างกันมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกายที่ระดับการศึกษา ต่ำกว่าประถมศึกษา กับ ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ และด้านรวม เมื่อเปรียบเทียบรายคู่แล้ว ไม่พบรายสอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ แพง

สวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร พบว่าเมื่อมีการจำแนกตามระดับการศึกษา ประชาชนที่มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันเกือบทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย อ่ำดวง (2552) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สมมุติฐานข้อที่ 4 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวม และรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านร่างกาย อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา กับทุกอาชีพ อาชีพธุรกิจส่วนตัว กับ อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่นๆมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านจิตใจ อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา กับทุกอาชีพ และ อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา กับทุกอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อม อาชีพนักเรียน/นักศึกษา กับทุกอาชีพ อาชีพลูกจ้างชั่วคราว/ประจำ กับ อาชีพรับจ้าง และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านรวม อาชีพนักเรียน/นักศึกษา กับทุกอาชีพ อาชีพรับจ้างกับ อาชีพอื่นๆ และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับอาชีพอื่นๆ มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร พบว่าเมื่อมีการ

จำแนกตามอาชีพ ประชาชนที่มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันเกือบทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วินัย อ่ำดวง (2552) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการประชาชนที่มี อาชีพต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ในด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สมมุติฐานข้อที่ 5 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน เมื่อพิจารณาภาพรวม และ รายด้าน พบว่า ประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับรายได้ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวม และ รายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ปกรณ์ วามวาณิชย์ (2553) ได้ศึกษาการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชน อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า คุณลักษณะประชากรที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่าง จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า รายได้ และรายได้ต่อครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยลักษณะคุณภาพชีวิต

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคลของประชาชน

ประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 50.38 มีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.16 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.13 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 137 คนคิดเป็นร้อยละ 34.68 ระดับรายได้ ต่ำกว่า10,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

2. คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับที่หนึ่ง คือ ด้านจิตใจ รองลงมาด้านสิ่งแวดล้อม และอันดับสุดท้าย ด้านร่างกาย

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่งมีร่างกายแข็งแรงที่จะ

ทำสิ่งต่าง ๆ ในแต่ละวัน เช่น การทำงานหรือการดำเนินกิจวัตรประจำวัน รองลงมาอันดับสอง มีการดูแลเอาใจใส่การรับประทานอาหารอย่างเหมาะสม และอันดับสุดท้าย ไม่มีโรคประจำตัวที่ต้องใช้ยาหรือรักษาอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านจิตใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่งมี รู้สึกพึงพอใจ/ภูมิใจในชีวิตของท่าน รองลงมาอันดับสอง มีความรู้สึกดีเช่น สดชื่น แจ่มใสกับการดำเนินชีวิต และอันดับสุดท้าย มีความอดทน/อดกลั้นในสถานการณ์ที่บีบคั้น

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่ง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้าน รองลงมาอันดับสอง รู้จักชุมชนเป็นอย่างดี และอันดับสุดท้าย มีเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม ด้านสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อันดับหนึ่ง ที่พักอาศัยของท่านมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เหมาะแก่การอยู่อาศัย รองลงมาอันดับสอง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และอันดับสุดท้าย อยู่ในชุมชนที่ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะ เช่น มีกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง เสียงดัง น้ำเสีย ของเสียอันตราย

3. การทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีเพศแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิต ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิต ทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวม ที่แตกต่างกันมี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย และ ด้านจิตใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. สมมุติฐานข้อที่ 4 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิต ทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สมมุติฐานข้อที่ 5 ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับรายได้ต่างกัน มีระดับคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าประชาชนที่มีระดับรายได้ต่างกันมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าประชนชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามที่มีระดับรายได้ต่างกันมีคุณภาพชีวิต ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงครามผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบคุณภาพชีวิตใน 4 ด้าน มีข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ด้านร่างกาย ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพกายของประชาชน ในชุมชนให้ได้รับสิทธิในการรักษาสุขภาพทั้งจากนโยบายของรัฐองค์กรที่จะเข้าไปบริการเพิ่มเติมให้กับประชาชน เพราะจากการศึกษาพบประชาชนที่สูงอายุต้องใช้ยาหรือรักษาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย เพราะจากการศึกษาพบว่าประชาชนขาดเรื่องการออกกำลังกาย/เล่นกีฬาเป็นประจำ

1.2 ด้านจิตใจ ควรดำเนินการนโยบายสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านสุขภาพจิต การเสริมสร้างกิจกรรมนันทนาการภายในชุมชน เพราะจากการทำการวิจัยในครั้งนี้ได้พบเห็นปัญหาเรื่อง การที่ประชาชนมีความอดทน/อดกลั้นในสถานการณ์ที่บีบคั้น และการมีความจำที่ดี มีสมาธิ และมีการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

1.3 ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ควรส่งมีการส่งเสริมในด้านกิจกรรมการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบและส่งเสริมให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการประชุมประชาคมทั้งในระดับ ชุมชนและต่างชุมชน เพื่อเป็นกระตุ้นการมีส่วนร่วมกันยังส่งผลต่อการผูกสัมพันธ์กันในชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยหน่วยงานที่เข้ามาดูแลควรให้ความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากเมื่อศึกษาพบว่าประชาชนขาดการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

1.4 ด้านสิ่งแวดล้อม ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งสุขอนามัยเคลื่อนที่เพื่อให้มีการประชาสัมพันธ์ในการรับรู้ด้านข่าวสาร สื่อสารความรู้ ต่างๆ ภายในชุมชน เพื่อเสริมสร้างให้ดำเนินชีวิตที่ดีขึ้น เป็นส่วนหนึ่งเรื่องการรับรู้สภาพแวดล้อมจริงในแต่ละวัน เพื่อช่วยในเรื่องการรู้เท่าทัน ป้องกันอันตราย ด้านมลภาวะ มีกลิ่นเหม็น ฝุ่นละออง เสียงดัง น้ำเสีย ของเสียอันตราย ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมด้านตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวของกับคุณภาพชีวิต เช่น ประชากรในครัวเรือน แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.2 การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มแบบสอบถามเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์หรือการประชุมกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมลเชิงลึกและมีความชดเจนมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มาจากนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งผลต่อ ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชุมชน เช่น นโยบายการเสริมสร้างสุขภาพกาย สุขภาพจิตใจ เมื่อนำนโยบายต่าง ๆ เหล่านี้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตแล้วระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน เป็นอย่างไร

2.4 ควรมีการเก็บข้อมูลเชิงลึกจากผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาแผนการพัฒนา คุณภาพชีวิต เช่น กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มอาสาสมัคร หน่วยพัฒนาสังคม หน่วยบริการชุมชน เพราะกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้จะมีบทบาทและ มีส่วนเกี่ยวข้องของกิจกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีความรู้เกี่ยวกับสภาพบริบทของชุมชนอยู่แล้ว

2.5 ควรศึกษาการดำเนินชีวิตและคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

เอกสารอ้างอิง

ณัฐวัฒน์ ขันโท. (2557). คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยบริการชุมชน คลินิกศูนย์พัฒนา สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

ณัฐวุฒิ แพงสวัสดิ์. (2552). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

นิรันดร์ แซ่แต้. (2555). คุณภาพชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนโชคดี เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี งานนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและบริหารการจัดการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ปกรณ์ วามวาณิชย์. (2553). คุณภาพชีวิตของประชาชน : กรณีศึกษาตำบลวารินชำราบและตำบลแสนสุข อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วินัย อ่ำดวง. (2552). คุณภาพชีวิตของประชาชนชาวชุมชนสะพานสาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ปริญญาศิลปะศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ศรีสุดา มีชำนาญ และสมชาย ลักขณานุรักษ์. (2553). คุณภาพชีวิตของประชาชนในอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม